

Forslag til Forskrift om folkevalgtes rett til utgiftsdekning, godtgjøring og velferdsgoder i Askøy kommune - offentlig høring

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Utvalg for oppvekst og levekår		
Utvalg for teknikk og miljø		
Formannskapet		
Kommunestyret		

Saksbehandler: Randi Dreyer	Arkivsaknr.: 2014/9102-25
-----------------------------	---------------------------

KOMMUNEDIREKTØRENS INNSTILLING:

Forslag til Forskrift om folkevalgtes rett til utgiftsdekning, godtgjøring og velferdsgoder i Askøy kommune sendes ut på alminnelig offentlig høring. Høringsfristen er 8 uker.

SAMMENDRAG

I den nye kommuneloven er folkevalgtes rettigheter og plikter regulert i kap. 8. Noen av disse rettighetene skal fastsettes i forskriftsform av kommunestyret. Ny kommunelov slår fast at kommunestyret skal gi forskrift om folkevalgtes rett til dekning av utgifter og økonomisk tap, arbeidsgodtgjørelse, ettergodtgjøring og permisjoner. Det er ikke tilstrekkelig å fastsette slike regler i reglement. Forskriften skal erstatte gjeldende godtgjørelsesreglement for Askøy kommune. Forskriften utløser krav om offentlig høring etter forvaltningsloven.

Avgjøres av:

Kommunestyret

Behandles i følgende utvalg:

UOL, UTM, formannskapet og kommunestyret

Videre saksgang:

Forslaget til ny forskrift sendes ut på høring etter vedtak i kommunestyret.

Sak som gjelder fastsetting og vedtagelse av forskriften etter offentlig høringsrunde, der merknader er vurdert og eventuelt innarbeidet, forelegges behandling i rådene, hovedutvalgene, formannskapet og kommunestyret.

Saksopplysninger:

Kommunestyret vedtok den 14.11.2019 gjeldende godtgjørelsesreglement. I forkant av dette var det nedsatt en tverrpolitisk arbeidsgruppe som foretok revisjonen.

I henhold til bestemmelser i kommuneloven kreves at ulike velferdsordninger for folkevalgte reguleres i forskrift. Dette gjelder rett til dekning av utgifter og økonomisk tap § 8-3, rett til arbeidsgodtgjøring § 8-4, rett til ettergodtgjøring § 8-6 og rett til permisjon § 8-10. Regulering av slike rettigheter fremgår også av gjeldende godtgjørelsesreglement.

Det er mulig å kun utforme en forskrift for ovennevnte velferdsordninger og for øvrig regulere folkevalgtes arbeidsvilkår gjennom et reglement. Det er en vurderingssak. Ved revisjonen har en funnet det hensiktsmessig å samle alt i en forskrift, av hensyn til sammenhengen i reglene og for å sikre best mulig oversikt over regelverket. Det er også hensiktsmessig å samle alt i en forskrift med tanke på praktisering av bestemmelsene og fremtidig revisjon.

Kommunedirektøren har utarbeidet foreliggende forslag til forskrift om folkevalgtes rett til utgiftsdekning, godtgjøring og velferdsgoder i Askøy kommune.

Ved vedtakelse av slik forskrift er det krav om offentlig høring i forkant av vedtagelse og et krav om at saksbehandlingen skal følge forvaltningslovens § 37 og følgende bestemmelser i kap. VII om forskrifter. Saken skal da være så godt opplyst som mulig før vedtak treffes. Det skal være mulig å uttale seg før forskriften fastsettes. Alle interesserte vil med dette få mulighet til å gi uttrykk for sitt syn på saken.

En alminnelig åpen høring bør ha en høringsfrist på mellom 6 og 12 uker. Det legges til grunn at 8 uker er tilstrekkelig i denne saken. Det er viktig å sikre at politiske organ er kjent med innholdet i forslag til forskrift, men det viktigste med høringen er at allmennheten skal kunne få mulighet til å uttale seg til forslaget.

Forslaget til forskrift vurderes i det vesentlige å være selvforklarende slik det fremkommer i vedlegg 1. Det er imidlertid viktig for sakens opplysning å vise til visse endringspunkt og gi en ytterligere begrunnelse for disse.

Generelt om gjeldende godtgjørelsesreglement, forslag til forskrift og krav i kommuneloven

Forslaget til forskrift bygger som nevnt på gjeldende godtgjørelsesreglement i Askøy kommune. De nye bestemmelsene i kommuneloven er innarbeidet, men kommunedirektøren har utover det i det vesentlige opprettholdt bestemmelsene fra det gjeldende godtgjøringsreglementet med enkelte språklige- og innholdsmessige endringer og presiseringer for å forenkle og tydeliggjøre regelverket. Forskriften er også tilpasset forslaget til mal for forskrift fra Kommunal- og regionaldepartementet (KMD) og Folkevalgtes rettigheter og plikter som inngår i KS Folkevalgtprogram 2019 – 2023.

[Hjelpedokument-for-utforming-av-forskrift](#)
[Folkevalgtes rettigheter og plikter](#)

Nye bestemmelser som kommunen må innta i forskriftsform fremgår av kommuneloven. Ny kommunelov har innskjerpede regler for folkevalgte som har vervet som sin hovedbeskjeftigelse. Kommunen kan ikke fravike disse bestemmelsene i sitt regelverk.

Det følger av forarbeidene til ny kommunelov Prop. 46 L (2017-2018) at departementet mener det i noen tilfeller er nær sammenheng mellom retten til godtgjøring for vervet som folkevalgt, og retten til ulike økonomiske velferdsrettigheter for arbeidstakere. Derfor er departementet i

utgangspunktet enig med lovutvalget i at folkevalgte som har *vervet* som *sin hovedbeskjeftigelse*, skal ha visse velferdsrettigheter.

Dette er samme avgrensning som gjelder for de utvidete godtgjøringsordningene ved ettergodtgjøring, og gir god sammenheng i regelverket. De utvalgte velferdsrettighetene vil da særlig gjelde ordførere og eventuelt andre heltidspolitikere, men også deltidspolitikere.

Det er kommunen selv som må vurdere om vervet er den folkevalgtes hovedbeskjeftigelse. Dersom kommunen anser det som nødvendig å utdype hva som ligger i denne avgrensningen, er det grunn til å fastsette utdypingen i forskriften. Problemstillinger vedrørende denne definisjonen, lovverket for øvrig, og kommunenes praksis er konferert med statsforvalteren og KS.

Av statsforvalterens tilbakemelding om regelverket fremgår blant annet at kommunelovutvalget i NOU 2016:4 foreslo å tydeliggjøre retten til godtgjøring og velferdsgoder. Utvalget ga blant annet uttrykk for at lovgivningen bør endres, eventuelt tydeliggjøres, for å sikre at personer som har et kommunalt tillitsverv som tilsvarer minst 50 prosent stilling, får samme rett til ulike velferdsgoder som det ansatte i kommunen har.

Kommuneloven av 1992 hadde ingen slik avgrensning. Ved høringen av 2018 loven påpekte KS med flere at «hovedbeskjeftigelse» var mer innarbeidet i praksis, enn et krav om minst 50 % stilling. Vilåret «hovedbeskjeftigelse» ble tatt inn i loven, men uten noen klar definisjon. Bent/Overå (kommuneloven 2018 med kommentarer 2019) legger til grunn at tolkingen «er noe fleksibel», dvs i stor grad basert på etablert praksis fra KS – jf. proposisjonen s. 122:

Departementet er enig med KS og andre høringsinstanser i at det kan være mer hensiktsmessig å skille mellom folkevalgte som har vervet som sin hovedbeskjeftigelse eller ikke når det gjelder retten til ettergodtgjøring. Det er også denne avgrensningen som er benyttet i KS' veileder om økonomiske vilkår for folkevalgte. Kommunene er derfor i stor grad kjent med vurderingene som må gjøres. Dette er et bedre innslagspunkt for ettergodtgjøring enn «verv på minst halv tid», slik utvalget foreslo. Det vil være opp til kommunen selv å vurdere om vervet er den folkevalgtes hovedbeskjeftigelse eller ikke. Dette kan føre til noen flere skjønsmessige vurderinger, men vil også være en mer fleksibel løsning som kan føre til at ordningen treffer bedre. Departementet anser videre at det er liten risiko for uenigheter om hvorvidt den enkelte folkevalgte har hatt vervet som sin hovedbeskjeftigelse eller ikke.

KS sin rettleder «Retter og plikter de folkevalgte har» utdyper dette begrepet på s.11-12.

Det følger også av forarbeider til § 8-6 at bestemmelsen kun gjelder for folkevalgte som har hatt vervet, eller kombinasjonen av flere verv, som sin hovedbeskjeftigelse.

I foreliggende forslag til forskrift for Askøy kommune er kriteriet hovedbeskjeftigelse oppfylt for folkevalgte med frikjøp i minst 50% stilling. Kriteriet er også oppfylt for folkevalgte som er frikjøpt i minst 40% stilling og som kombinert med andre verv som godtgjøres etter denne forskriften kommer opp i en stillingsprosent på minst 50%.

Kommunedirektøren har valgt å innta øvrige bestemmelser om folkevalgtes velferdsrettigheter etter kommunelovens kap. 8 i forslag til forskrift. Dette gjelder folkevalgtes godtgjøring ved frikjøp § 8-5, pensjonsordning § 8-7, rett til sykepenger § 8-8 og rettigheter ved yrkesskade § 8-9. Regulering av disse rettighetene fremgår også av gjeldende godtgjørelsesreglement, men i forslag til forskrift er det også sett hen til KMDs mal, se forskriftens § § 11, 14, 15 og 16.

Enkeltparagrafer i forslag til forskrift med utdypende begrunnelse på enkelte punkt

1. Formålsbestemmelse § 1
2. Virkeområde § 2
3. Rett til dekning av utgifter og økonomisk tap § 3
Generell bestemmelse med informasjon om de ulike postene.

4. Utmålingen for hver enkelt post fremgår av §§ 3a, 3b og 3c
Kommunen står fritt til selv å utforme satsene. Det er mulig å bruke eksisterende satser for ansatte i kommunen eller Statens reiseavtaler som utgangspunkt. Satsene er i det vesentlige slik de fremkommer i godtgjørelsesreglementet.
5. Godtgjørelse §§ 4-10
Bestemmelsene i godtgjørelsesreglementet er i hovedsak videreført.
6. Godtgjørelse ved frikjøp § 11
Det er tydeliggjort hvem som omfattes av bestemmelsen. De samme regler gjelder for frikjøpt folkevalgt uavhengig av om vedkommende er ansatt i Askøy kommune eller ikke. I gjeldende reglement er dette ikke likestilt.
7. Fravær § 12

Følgende paragrafer i forslag til forskrift gjelder kun for folkevalgte som har vervet som sin hovedbeskjeftigelse, det vil si folkevalgte med frikjøp i minst 50% stilling. Kriteriet er også oppfylt for folkevalgte som er frikjøpt i minst 40% stilling og som kombinert med andre verv som godtgjøres etter dette reglementet kommer opp i en stillingsprosent på minst 50%.

8. Ettergodtgjøring § 13
I henhold til kommuneloven er det spesifikke krav til ettergodtgjøring. Ettergodtgjøring bortfaller ved ordinært arbeid og det skal foretas avkortning mot annen inntekt. Bestemmelse om ettergodtgjøring i gjeldende godtgjørelsesreglement er ikke i henhold til kommuneloven. Forslag til § 13 i forskriften er i samsvar med kommuneloven § 8-6 om ettergodtgjøring.
9. Rett til sykepenger § 15
Kommunen skal sørge for at folkevalgt har samme rett til sykepenger som ansatt i kommunen, jf. kommuneloven § 8-8. Dette foreslås i § 15.
10. Rettigheter ved yrkesskade § 16
Kommunen skal sørge for at folkevalgte har samme rett til ytelser ved yrkesskade som ansatt i kommunen, jf. kommuneloven § 8-9. Dette foreslås i § 16.
11. Permisjoner § 17
I forskrift reguleres permisjon for folkevalgte i samsvar med arbeidsmiljølovens §§ 12-1 til 12-10, 12-12 og 12-15, jf. kommuneloven § 8-10. Dette vedtas i § 17.

Øvrige bestemmelser i forslag til forskrift

12. Pensjonsordning § 14
Kommunestyret står fritt til å velge om en vil opprette eller slutte seg til en pensjonsordning for folkevalgte, jf. kommuneloven § 8-7. Folkevalgte i verv tilsvarende minst 40 % foreslås i § 14.
13. Utbetaling § 18
14. Tolking § 19
15. Ikrafttredelse § 20

En forskrift vil som utgangspunkt være gyldig inntil den endres eller oppheves. Kommunestyret kan selv bestemme når forskriften ønskes tatt opp til revisjon. Det er av den grunn ikke tatt med bestemmelse om forskriftens varighet.

Vurdering:

Kommunedirektøren fremmer forslag om at forslag til forskrift om folkevalgtes rett til utgiftsdekning, godtgjøring og velferdsgoder i Askøy kommune legges ut på høring slik den fremkommer i vedlegg 1.

Forslaget bygger i det vesentlige på gjeldende godtgjørelsesreglement med språklige og innholdsmessige endringer som beskrevet over.

Kommunedirektøren vurderer at definisjonen av folkevalgtes hovedbeskjeftigelse som er valgt i forslag til forskrift er i samsvar med intensjonene i lovforarbeidene, ny kommunelov og opplysninger fra statsforvalteren og KS.

Ulike bestemmelser i ny kommunelov som krever at disse vedtas i forskriftsform, samt øvrige rettigheter for folkevalgte som følger av kommuneloven er inntatt i forskriften etter KS anbefalinger i tråd med krav i ny kommunelov.

Etter utløp av høringsfristen vil innkomne merknader bli gjennomgått og eventuelt innarbeidet i forskriften. Før sak som gjelder vedtagelse av forskriften fremmes for politisk behandling vil det således kunne være hensiktsmessig med ytterligere endringer og tilpasninger i forskriften.

Folkehelseperspektiv:

-

Økonomi:

Økonomiske konsekvenser av forskriften vil være avhengig av hva som endelig vedtas av kommunestyret. Det framlagte forslaget innebærer utbetalinger på samme nivå som i dag.

Kleppestø, 21.10.2021

Eystein Venneslan
kommunedirektør

Marit Rinnan
stabssjef

Vedlegg:

1. Forslag til forskrift om folkevalgtes rett til utgiftsdekning, godtgjøring og velferdsgoder i Askøy kommune, Vestland
2. Gjeldende godtgjørelsesreglement vedtatt av kommunestyret